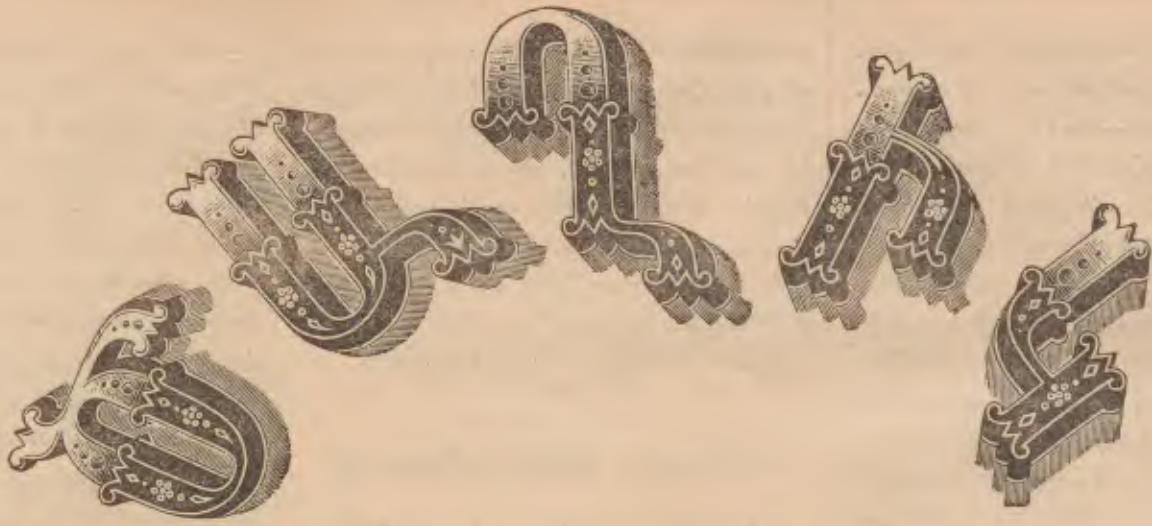

Ծանուցման տողը .
Առաջին . երեսը 5

Մ Ա Ր Կ Մ Ա Ր Կ Մ Ա Ր Կ Մ Ա Ր Կ

Gérant responsable
A. SAKAÏAN

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորե-
շաբթի եւ Շաբաթ օրերն : — Տարեկան բաժանորդագրութեան
գինն է 100 դուրուս արծաթ , — Վեցամսեայն 50 . — Գաւա-
ռաց համար 115 դրօ : Վեցամսեայ 60

Որ եւ է համակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արսօնաւէր եւ Տեօրէն Անսօն Սախաեան ,
Կ. Պօլիս , Պապը Ալի հաստէսի քիւ 20 :
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր :

ԹԻԻ 82 Ա. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՓԵՐՍ

1887 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 3 ՇԱՐԱԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բաղէշէն հասած լուրերը շատ տը-
խուր կը նկարագրեն ազգային գոր-
ծոց վիճակն :

Ազգային ժողովներն անուամբ մի-
այն կան . վարժարաններն յոռի վի-
ճակի մէջ կը գտնուին . կարմրակայ
վարժարանը միայն փոքրինչ գոհա-
ցուցիչ է շնորհիւ մէկ երկու ազգա-
սէր անձանց մասնաւոր հոգատարու-
թեան , Հռովմէականութիւնն որ առ-
կէ առաջ նշանակութիւն չունէր , այ-
սօր քսանէ աւելի ընտանիքներ հռով-
մէականութիւնն ընդունած են :

Արժանապատիւ Սահակ Ծ. Վ.
Այլատեան , որ Ազգ. կեդր. վարչու-
թեան կողմանէ եւդոկիոյ վիճակին
առաջնորդական տեղապահ անուա-
նուած էր , իւր խոհական ընթացքով
տակաւ սկսեր է երկպառակութիւն-
ները ջնջել եւ խաղաղութիւնը վերա-
հաստատել :

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն հինգ-
շաբթի օրն՝ զինուորական քննիչ յանձ-
նաժողովոյ դեր նախագահ Իսմայիլ
Հազգը բաշայի ազարանքն երթա-

լով երկար տեսակցութիւն մը ունե-
ցաւ Նորին Վսեմութեան հետ :

Ուրախութեամբ կիմանանք որ
Քաղ. ժողովոյ նորնտիր անդամներէ
շատեր , անսալով Ամեն. Ս. Պատրիարք
Հօր յորդորանաց , իւրեանց հրաժա-
րականը ետ են առեր եւ այսօր ըստ
հրաւիրանաց Ս. Պատրիարք Հօր դարձ-
եալ մասնաւոր նիստ պիտի կազմեն
Ղալաթիոյ ժողովոյ սրահին մէջ :

Յուսալի է որ նորնտիր Քաղ. ժո-
ղովը այսօրունէ գործի սկսի :

ԾԱՂԻԿ ԵՒ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ժամանակէ մը ի վեր Արեւելքի
վարչութիւնը Ռուսահայերը հարստա-
հարեալ վիճակի մէջ ցոյց տալու աշ-
խատելովն հանդերձ՝ Պօլսոյ հայերն
եւս նոցա ստորագասել կը նկրտի :

Ռուսիայէն ազգային մը Պօլիս ե-
կածին պէս՝ եկողն ո՛վ կըլլայ ըլլայ ,
Արեւելք անմիջապէս կըսկսի , Ռու-
սիոյ հայոց երեւելիներէն այսինչը Օ-
տէսայէն ճամբայ ելաւ մօտ օրէն Պօ-
լիս կըսպասուի . յիշեալ երեւելի այս-
ինչը այս առաւօտ Պօլիս հասնելով
ուղղակի Պ. Նիկողոսեանի տունը իջաւ

և յիշ , ու յետոյ կըսկսի դովեստի , յիշ-
եալ այսինչը իւր անստգիւտ տաղան-
դովը ընդհանուր եւրոպիոյ ծանօթ
անձնաւորութիւն մ'է , նորա այս այ-
ցելութիւն ազգին մեծ փառք , մեծ
շնորհ մ'է . խեղճ ուղեորը ետին կը
կը դառնայ տեսնելու համար թէ՛ այս
դովեստները որո՞ւ համար է եւ գոգ-
ցեա խեղճը նօթի ալ է , ինչպէս որ էր
իւրեանց մեծ բանաստեղծ Պատկան-
եանին որ իրեն նուիրուած կաղամար
գրչին մաքսատուրքը Պօլսեցի մը վը-
ճարեց :

Արեւելք վերագրելով ամեն առաջ-
նութիւն Ռուսահայերու (որոնց ե-
թէ քթերնին ցաւելու ըլլայ կեդ-
րոնին կը գանգատին) այն աստիճան
կըստըրկանայ որ չամաչեր ըսելու թէ՛
« Պ. Պատկանեանի գլխաւոր մի գործն
եղաւ Վեհ. Կաթողիկոսի նկատմամբ
դաղաւիարաց փոփոխութիւն յառաջ
բերել : Բանաստեղծը երբ կը խօսէր
Վեհ. Կաթողիկոսի մասին , այնպիսի
ոճ մը ունէր , այնպիսի դէմք մը , բա-
ռերն այնպէս սրտի խորերէն կը բըղ-
խէին որ քարերն ալ կը կակղեցնէր :
Ընդարձակ տեղեկութիւններ տուաւ
Ս. Էջմիածնի մասին , ջերմեռանդ հա-
մակրանօք կը խօսէր Վեհափառի եւ
Սինօդականաց մասին , ամեն ուրեք

ապաւորութիւն թողուց, և այդ ապաւորութեան արդիւնքն ալ լրագրութեան մէջ եղաւ:—Բո՛ւհ, այս աստիճան ստրկանա՛լ. և ինչու՞ վասն զի ինչպէս որ հոս մի քանի միամիտներ խաբեցին, նոյնպէս այժմ կը նկըրտեն Սինոդն ալ խաբել և այդ Պատկանեանին մի քանի բուբի բրցնել տալ, որուն կէսը դարձեալ իրենցն է: Ողորմելի մարդիկ, Հայոց ազգը իւր Կաթողիկոսին վրայ մեծ վստահուհիւն ունի և եթէ Մակար Կաթողիկոս ազգին համակրութիւնը ստանալու համար ատանկ ճնճոցներու է մնացեր, վայ՛ իրեն. բայց քաւ լիցի. Հայոց վեհափառ Կաթողիկոսը՝ Արեւելի վարչութեան և Պատկանեանի նման մարդոց հետ առնչութիւն չը կրնար ունենալ, որոնք՝ նորին վեհափառութեան քարշապարացը փոշին անգամ մաքրելու արժանի չեն:

Ծաղիկ՝ որ սկզբնաւորութենէն ի վեր, Արեւելի այս օրինակ մեքենայութիւնները միշտ խայտառակած է, բնականաբար Արեւելի ատելութեան ենթարկուած էր, որուն համար դիչերները քուն չունէինք:

Մինչ այս մինչ այն՝ ինչպէս կըսեն գրագետք, Հանգեսիս Տնօրէնը՝ Ծաղիկի մի օրեայ հասոյթը ի նպատակս կիւտարի հրկիզելոց յատկացուց և այս կարգադրութեան ազդարարութիւնը բոլոր հայ լրագրաց յուղարկեց ի յայտարարութիւն վասն բարեւէր ազգայնոց. բոլոր լրագիրներ յիշեալ ազգը հրատարակեցին, բացի Արեւելէն զոր չը հրատարակեց, հարկւրաւոր տառապեալ և հրկիզեալ տնանկաց շահը իւր ատելութեանն ու յիսկալութեանն զոհելով, Արեւելի վարչութեան այս ընթացքը լոկ իւր վատագութիւնը կապացուցանէր ուստի չունէինք և չունինք ըսելիք մը:

Յետոյ կարգն եկաւ հանգանակութեան ցուցակն հրատարակելու, ընդհանուր Պօլսոյ լրագիրներն վերջին ցուցակն հրատարակեցին որ ի մէջ այլոց Ծաղիկի միօրեայ ամբողջ հասոյթը 355 զուրուշն եւս հրատարակուեցաւ, Արեւելք եւս պէտք էր որ հրատարակէր և հրատարակեց այսպէս:

«Հայերէն թերթի մը մէկ օրուան հասոյթը 355: Այս անանուն հրատա-

րակութենէ շատեր հետաքրքրուելով մեզ կը հարցնեն թէ՛ Արեւելք Ծաղիկի անունը ինչու չէր հրատարակած քանի որ թուրքերէն, փրանսերէն, Յունարէն և այլ ամեն ազգէ լրագիրներ հրատարակած էին.— Պատճառն յայտնենք. միանգամ ընդ միշտ արգիլած է Ծաղիկ՝ որ իւր անունը բերանք չառնեն Արեւելի ձուաղեղներն:

ԷՕԼԻԻԼԷՐԻ ԿԱԼՎԱՆՕ ԷԹՄԷՐ

Լաչեբի եաքմաք, էսկի զէմանն ճէնազէ ալաբընտալաչէի օտուռն քէօմէսի իւզէրինտէ եաքմազա միւշապիհ իսէ տէ, օլ զէմանտա մէզքիւր ճէնազէ ալալարընա մախսուս օլուպ, նախօշ վէ ամէն վին ճէֆրէթիւնի մուհիպ օլան խուսուլար վուգու պուլմազլար, Լաչէ պիր ֆուրունտա շիտէթի հէրարէթ վաղթասըյա պիր ալուհ քիւլէ թաշվիլ իտիլի: Պու ֆուրուն էօյլէ թէրթիպ օլունմուշտըր քի, վիւհուտըն եանմասը հէնկեամընտա հիչ պիր նախօշ շէյ վուգու պուլմազ, վիւհիւտը քէօմիւրէ թաշվիլ իթմէք ամէլեաթը տա պուհա միւշապիհ իսէ տէ, պուհտա վիւհուտ եազըլաճաք եէրտէ, ալէվսիզ պիր հէրարէթէ թէրք օլունմաղլէ, քիւլէ թէհապիւլ իտէճէք եէրտէ, սէրթ վէ կէվրէք պիր մատտէեթ թէհապիւլ իտէր: Ձիմէնթօ իթմէք ուսուլինին տօղրուտան վիւհուտ իլէ պիր ալէագասը օլմաեղպ անըն էթրաֆ ու էքնաֆը իլէ ալէագասը վար տըր: Պու ուսուլ լաչէնին էթրաֆընը էն ալէա չիմէնթօ իլէ իհաթա իթմէքլէ, թապուլթու ապա հալա կէչմէեթէք պիր սիւրէթտէ մէօհիւրլէմէքտէն իպարէթ տիր:

Լաքին էն սօն վէ շիմտի հէր քէսին հիւսնի թէվէճճիւհինի գազանմագտա օլան ուսուլ, էլէքթրիգ վասաթասըյա ճէսէտի պիր նէվ մատէն իլէ գաբլամագ ուսուլու տըր: Պու իսէ պիր էլէքթրիթիւր լէվհասընը հասըլ իտէն այնի ամէլեաթ վասըթասըյա պիղզաթ վիւհուտին սաթհընը տիւղ վէ մատէնի պիր մատտէ իլէ գաբլամագտան իպարէթ տիր: Պունու եաքմանըն ուսուլը գըսսաճա սէօյլէեէրէք աթիտէքի տիր, ճէսէտ ալգօ-

հօլ իլէ երգանտըգտան սօղրա էլէքթրիգանըն ինթիգալընը քեամիլէն թէէմին իթմէք իւզրէ, իւզէրինէ ինճէ գալէմ գուրչունու թօղու սաչըլըր: Պատէհու ճէսէտ իչինտէ գուլանըլա, ճագ մատէնտէն պիր բարչա պուլու, նան պիր մատէն սուեու իչինէ գօնուլըր: Պու մատէնէ գուլվէթի պիր էլէքթրիք պաթարիասընըն միւսպէթ գուլթուլ րապթ օլունուր: Գէզալիք պաթարեանըն մէնֆի գուլթալ լաչէեթ րապթ օլունուր. վէ տէրհալ մէգքիւր մատէնին պիր ինճէ զարը քեամիլէն վէ միւսապի սուրէթտէ վիւհուտըն հէր թարաֆընը գաբլամագ պաչլար: Պու ամէլ զար եախօտ գար, լամա արդու օլունան գալընըլա էէ. թիչինճէեթ գատար տէվամ օլունա, պիլիւր, կէօրիւնիւր քի, պու ամէլէ շաեանը իթիպար պիր իթիւրագ եօգտուր: Հագըգաթը հալտէ, շէքլ, սիմա ու իմա վէ հաթթա պէեան ու իֆատէ պիլէ հըֆի օլունտուղունտան, պու ամէլ լաչէի պիր հէյքէլէ թաշվիլ իտէեօր: Ճէսէտ քէնտի մատէն գապը իչինտէ հիչ հալա կէչմէեթէք պիր սուրէթտէ գաբլանմըշ օլունուլընտան, սատէճէ գուրուեուպ պիր մուհեա շէքլ ու հէյքէթիւնի ալըր: Պու ուսուլ, եաքմագ ուսուլը ալէ յիլինտէ կէթիւրիլէն պիր չօգ իթիւրաղարըն էօնիւնիւ ալտըգտան պաչգա, հէր շէյտէն զիեատէ հիսսիեաթ ու էֆքեար, լարը, քէնտիլէրէ ճարի օլան ուսուլ թէտֆիլինէթի թէրճիհ իթմէեթ մէճ. պուր իտէնլէրին արդուսընա մուվաֆըգ տիւշէր: Ալլահըն միւշապէհէ. թինտէ իալգ օլունմուշ օլան վիւհուտը իլահինին պիր ալուհ քիւլէ թէհապիւլ իթմէսինին պիր չօգ քիմալէրտէ, օլ վիւհուտըն հիւրմէթիլէն նագը իտիլտիկինէ տայիր ուեանտը տըրը հիսսիեաթ վագթիլլէ մահպուլ վէ մուազգէղ օլան պիր վիւհուտ հիչ պիր գապա էլ տօգունմաեաճա, զընտան, քեամիլէն մէյտանտան գալգար, իչինտէն ատէթա սիմանըն սըֆաթ ու էսէրլէրի քէնտիլէրին ալէա պիր սուրէթտէ թէգէքքիւր օլունան մախսուսիեթ վէ իֆատէլէրիլլէ կէօրիւնէն պիր բարլագ էօրթիւ իլէ եիւլ վէ շէհրէնին էօրթիւլմէսինտէն պալգա շէքլ ու հէյքէթէ հիչ պիր թէպէտտիւլ վուգու պուլմազ:

Աւետարներ

ԱԹՄԱՍԻՍՆ

ՆԵՎԻՅԵ

ՄԻԻՃԻԶԵԼԻ ՊԻՐ ՖԻՍԹԱՆ

Ամերիգա զաղէթալարներն պիրին-տէ, աթիտէքի զարայիպ ֆըգրա օ-գունմուշ տըր :

Ամերիգանն ճէնուպի գըթասըն-տա պուլունան Պալթիմօր շէհրինտէն՝ Պօլպէյճընթ նամընտա պիր իքէքի գումաշլար ֆապրիգաթէօրիւ, պու-տէֆա սիեաճ ինճէ շաեաքտան մա-մուլ պիր գատըն ֆիսթանը իյճատ իթմիշ տիր քի ալէմին հայրէթինի մուճիպ օլմուշ տըր :

Շէօյլէ քի իշպու միւճիգէլի ֆիս-թանտան հէր հանկը եաշլըճա գա-տըն կիյինիեօրսա, ալթը ստաթ միւ-րուրինտէ, օն ալթը եաշլընտա կէնճ վէ տիւպէր պիր գըզ շէքլինէ կիրիեօր վէ պու ֆիսթան նէ գատար վադըթ կիյինիլմէկէ տէվամ օլունուեօր իսէ, կէնճիք վէ կիւզէլիք տախի պագը գալըեօր իմիշ :

Շիմալիք պու ֆիսթանլարըն պէ-հէրինին ֆիեաթը 2000 տօլարա սա-թըլմաքտա իմիշ, եալընըզ Ամերիգա-նըն նիւ-եօրք շէհրինտէն պու ֆիս-թանլարտան իքի եիւզ պլին տաթթ սըբարըշ օլմուշ տըր :

Պիր չօդ սէրմաեթտարան թարա-ֆընտան իշպու միւճիգէլի ֆիսթանլար մուճիտի՝ Մըսթըր Պօլպէյճընթա իյ-ճատընը սաթըն ալմաք իւզըն իքի եիւզ միլեօն տօլար թէքլիֆ օլունմըշ իսէ տէ գապուլ էթմէմիշ տիր :

Պօսթըն շէհրինտէն՝ Միս Եուլթ-սօնճըն նամընտա զայէթ զէնկին՝ ֆա-գաթ եաշլըճա պիր մատմազէլ, քէն-տիսի իշին իքէքլի պիր գումաշլտան պու եօլտա պիր ֆիսթան եաբտըղը հալտէ մըսթըր Պօլպէյճընթա 100 պին տօլար թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, շաեաքտան պաշկայ պիր գումաշ իլէ օ եօլտա պիր ֆիսթան եաբըլմազ օլտըղընը՝ մըսթըր Պօլպէյճընթ պէ-եան էյլէմիշ տիր :

Պիզէ 2 պին տօլար՝ եանի էլի պին զուրուշ բէք ֆահիշ պիր ֆիեաթ իսէ տէ, պու կիպի ֆիսթանլարըն պիլիմ իհթիեարէ մատամ վէ մատ-մազէլէրէ տախի էշտտը լիւզումի տէրքեար օլտուղունտան, աճէլէ էթ-մէմէլէրինի նասիհաթ իտէրիզ, հէր

հալտէ պիր իքի այա տէկին ֆիսթան-լարըն ֆիեաթը գըբըլըր, վէ իշթէ օ վագըթ արթըգ ուճուզ ուճուզ կէն-ճէլէպիլիլէր :

ԹԻԻԲԵՆՄԷՁ ՊԻՐ ՃԻՊ

Ուօրլըտ ինկիլիզ զաղէթալարներն պէեանընա կէօրէ, Սուլթամթօն շէհ-րինտէ Եալանսօն իսմինտէ պիր թէր-զի, պու տէֆա պիր նէվ գաուչու-տան բանթալօն ճէպի իյճատ էթմիշ տիր :

Շէօյլէ քի իշպու ճէպ, էլէքթրիք վասըթասը իլէ բանթալօնա եաբըշ-տըրըլտըքտան սօղրա իլք տէֆա հէր նէ մըգտար ադշէ գօնուլուեօր իսէ ի-շինէ նիհայէթինէ տէկին թիւքէնմէեօր իմիշ, եանի՝ մէսէլա իլք տէֆա 20 զուրուշ քօյտուք վէ պաշլատըք խար-ճամաեա, 100 պին զուրուշ սարֆ օ-լունսա օ ճէպտէն, եինէ իլք քօնան եիրմի զուրուշ պաքի գալըեօր ըմըշ :

Իշպու նէվիճատ ճէպին մուճիտի միւսիւ Եալանսօն, միւսիւ Բօշիլտ իլէ սօն միւլազաթլարընտա իշպու եէնի իյճատ ճէպլէրտէն պիր տաթտինի մէրգում Եալանսօն միւսիւ Բօշիլտէ հէտիյէ իթմիշ տիր :

Պու ճէպլէրին պէհէրի իքի եիւզ ինկիլիզ լիրասը գըյմէթինտէ օլտու-ղու հալտէ իլք տէֆա բիյաճաեա չը-գարըլտըքլարընտա գաբան գաբանա օլմուշ տուր : Լօնտրատաքի խուսու-սի զարպհանէլէր իշպու ճէպլէր սէ-պէպինտէն թաթիլ իթմէեթ մէճպուր օլմուշլար :

Մէզքիւր իշինտէքի պիթմէզ ճէպ-լէր հայլը վագըթ տաեանըեօր իսէ տէ, տէլինմէմէսինէ ֆէվքէլատէ տիգ-գաթ իթմէլի. զիրա պիր քէրէ տէ-լինտիմի, օնտան սօղրա հէր նէ մըք-տար ադշէ գօնուլսա իշինէ սանիէ-սինտէ նապէտիտ օլուեօրումըշ :

Կէօրինիւր քի պէնիմ ճէպլէրիմ, պու եէնի իյճատ ճէպլէրին տէլինմիշ ճընսընտան օլմալը քի պիր թիւրլիւ բարա գալմաեօր իշինտէ :

ՏԻՇՍԻՋԼԵՐԻՆ

ԿԷՕՁԻԻ ԱՅՏԸ

Պահչէ գաբըսընտա մէշհուր տիշ-ճիլէրտէն պիրի, պու տէֆա էյրէթի

տիշլէր եէրինէ թապիի տիշլէր չը-գարթմազա մուլաֆաք օլմուշ տըր : Շէօյլէ քի, տէօքիւլէն տիշլէր եէրի-նէ՝ էյրէթի տիշլէր նէ գատար միւ-քէմէլ եաբըլմըշ օլտալար, բահաթ-սըղլըք վէրի գուլանանա : Հալ պու քի պիլիմ մէշհուր տիշլէրին եէնի իյճատը պու գապիլտէն օլմաեալ, տէօքիւլէն տիշլէրին եէրինտէն, եէնի-տէն տիշլէր ֆըշըրթըեօր : Աղղրնա եէնիտէն տիշ կէլմէք արղուսինտէ պուլունանըն, աղղընտա գալան տիշ-լէրտէն պիրինի շէքիպ չըքարտըք-տան սօղրա, Ասիտ Ալգօլիք մէթա Մօլգէլիք իլէ պիր իյիճէ եայգա-տըգտան սօղրա, սիվրի թարաֆընը տիշիզ ատէմին եախօտ գատընըն պուրնուլուն ուճունա տաեաթըեօր : պէօյլէճե պիր սաաթ գատար տրասը կէլէր կէլմէզ, տէօքիւլմիւշ տիշլէր եէրինէ պաշլաեօր եէնիտէն տօղմա կիպի եէրինէ տիշլէր կէլիեօր : Հալ պու քի պուրնունա տաեաթըղը տիշին սիվրիսինտէն պուրնունուն ուճուլ՝ բէք պէլիսիզ օլտուղու հալտէ նիմ չու-գուր գալըեօր ըմըշ :

Պու պապտէ զիյատէ մալիմաթ ալմաք իսթէեէնլէր, Պահճէ գաբը-սընտա գէօբրիւ պաշլընտա տիշլի մօն-սիէօ Չամիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի-նի թապիյէ իտէրիզ :

Էվրօբա զաղէթալարներն նէշը իթտիքլէրի պու եօլտա եալանլարը օգուեա օգուեա արթըգ թահաթմիւ-լիւմիւզ թիւքէնէրէք, պիլ տախի պու տէֆա պալէատէքի նէվիլէլէրի նէշը կիլէտիք, վէ զանն իտէրսէք՝ էվ-րօբա մուհարրիլէրի գատար, պիլ տախի պիր իքի եալան եաբապիլտիք, ֆիլվազը ույտուրմաճա գուսուրլարը-մըզ տէրքեար իսէ տէ, իլք պաշլան-ղըճըմըզ օլտուղունտան, պարիուլը քիրամըմըղըն քուսուրուլմուզա ալֆ էթմէլէրինի ըէճա իտէր, վէ ինշալահ իլէրուտէ տահա նիշէ պու եօլտա գուպպէլի նէվիլէլէր նէշը իտէճէկի-միզի վատ իտէրիզ :

ՆՇԱՆԱԹՍՈՒԹԻԻՆ

Պատըրարքարանի կողմէ հաղորդուած Նամադուլիւն Արևելքի

Արևելք Ալանքէնտինէեան, ար-հեստ Ռէքլամճի և խուսկճի, ընդ օ-

ընդհանուր ֆինանսական կարճատևության .
 խաչ . . . երևի է պիտի քաշենք :

Պ. Ամբամբիոս Մատթեոսյան Գում գարուցի . արհեստ , առաջին կարգի զարսրող օսմանը՝ որ ի ստասիօնի սրճարանն , ընդ օրիորդ Պիստոս Բե .
 րուքալեան , խաչ . օգնեայ ինձ :

Պ. Սիրոս Ճարճատաճեան Թօր .
 գարուցի . արհեստ , հաւաքիչ սունկ և
 ռատիքեայի ի մարգաց . ընդ տիկին
 Վառվառ (որբեայրի) Ակապլիկեան .
 խաչ , հանէ երեսուդ :

Պ. Մերկելիոս Պէյնամազեան խաւ .
 գիւղցի . արհեստ , գատարաններու
 գուրսը կիւնտէրիկն , ընդ օրիորդ
 Կիւրիւնեա Սէօղ աղնամազեան . խաչ ,
 ալ բըրթընը իշերի քաշ :

Պ. Թումանյան Ճէպի տէրիկեան
 աշխարհաքաղաքացի , արհեստ . մա .
 կանոնը արդէն բացատրած է . ընդ
 օրիորդ Կատար Անկատարեան , խաչ .
 ամեն առաւօտ իրիկու կը հանեն :

Պ. Մատթեոս Սու իշմէզեան Պէ .
 չիկթաչի , արհեստ , գինեւանց իս .
 թիմարաճի , ընդ օրիորդ Փօթիկ Կի .
 տէրիկերեան , խաչ . . էն մինչեւ Վա .
 րագայ խաչ հազիւ կենակցեցան , յե .
 տու զատուեցան :

Պ. Հայկակ Սնօնիմ Օրթագեղցի ,
 արհեստ . խմբագիր Արեւելք լայնածա .
 ւալ զավալը թերթին , ընդ օրիորդ
 Զապէլ Զըթըրըլտմեան , խաչ . . նէ
 պիտի կրէ :

Պ. Ս. Փ. Խիստ ազգասէրեան Զոր
 աղբիւրցի . արհեստ , Ընդհանուր Ժո .
 ղովի , ընդ օրիորդ Փըրըլտակ Գիմ .
 սէպիլմէզեան , խաչ . հանէ որ հա .
 լածի :

Պ. Նաբուքոթնոսոր Տիվորսեան
 Բերացի , արհեստ , ամենայնի գոր .
 ծակատար , ընդ օրիորդ Նաղէնէ Ա .
 մուսնաթողեան , խաչ . պէտք չեղաւ :

Պ. Աստուածատուր Արայբեան ,
 Իւսկիւտարցի , արհեստ . սկսելու հա .
 մար ամուսնացեալ , ընդ օրիորդ Կայի .
 եանէ Դրամօթիտեան , խաչ . ոսկի և
 արծաթ :

ՍՕՆ ՄՕՏԱԼԱՐ

Մատամ վէ մատմաղէլէր իլէ սօ .
 սիէթէլէրտէ նէ թարդտա տավանը .
 լաճաղընա տայի՝ սօն բօսթա իլէ Բա .
 ըիզտէն կէլէն «Ժուրնալ տը Նանէ»

մօտա զաղէթասընտա միւնտէրիճ պու .
 լունան թալիմաթլարը , աթիւլզիքը
 պէեան իտէրիլ :

1.—Պիր գավալիէ մատամ վէ մատ .
 մաղէլէր պաւլունան պիր սալօնա կիր .
 տիկինտէ , իւշ աուրմ իլէլէտիքտէն
 սօղրա օրթատա տուրարաք եարը պէ .
 ինտէն էյիլիպ , սաղ թարափտան սօլ
 թարափա տէկին՝ եէրտէ պիր շէյ ա .
 րաեօր գըլըքըլ տէօնէրէք , հազըրու .
 նը թալիթիֆ էթմէլի :

2.—Պիլազիս սալօնա կէլէն էկէր
 մատամ իսէ , պուլունան գավալիէլէր .
 տէն գտէմիլիսի տէր հալ եէնի կէլէն
 մատամը իսթիգպալ իլէ , սօլ էլի իլէ
 սաղ էլինտէն թուլթարագ , սօսիէթէ .
 եէ բրէզանթէ էթմէլի վէ նիհայէթ
 պիր սանտալիէ իւզէրինէ օթուրթ .
 տուքտան սօղրա , իքի աեաք կէրի
 կիթտիքտէն սօղրա պիր ըվէրանս է .
 տիպ եէրինէ կիթմէլի , փագաթ զի .
 եատէ տիգգաթ լազըմ տըր քի կէրի
 կիտէրքէն օրթատա պուլունան թավ .
 լինի տէվիրմէսին :

3.—Պալաւրտա տէքօլթէ կիլինէն
 մատամ վէ մատմաղէլէրէ , վիւճուտ .
 լէրինէ բուտրա սիւրիւնմէք գաթիէն
 մէմնու տըր . փագաթ պիթթապի
 բուտրա սիւրիւնմէկէ մէճպուրիեթ .
 լէրի պուլունանլար , հիշ տէկիլ իսէ
 էվանթայլարը եանընա պիրէր տէ թօղ
 ֆըրչաուր ամալը տըրլար քի՝ գավա .
 լիէլէրինին սիյահ ֆրաքլարընա բուտ .
 րա պուլաչըր պուլաչմաղ , մէգքիւր
 ֆրչալարը իլէ տէրհալ ֆըրչալասընլար :

4.—Շիք գավալիէլէր հագգընա
 պազը գապա տտամլարըն՝ զէվզէքիկ
 թապիր էթտիքլէրի էգիքիքլէր սօն
 մօտա տըր :

5.—Պիր Ժէօնթան շիք գավալիէ
 տտա օլունմաք իչին աթիտէքի խաս .
 սէ վէ լիւքսլէրէ մալիք օլմալը . գօլլարը
 վէ պէտէնի զայէթ տար պիր ֆրաք ,
 կէօյիւս թէքմիլ աչըք վէ թա ալթ .
 տան իւշ տիւյմէ իլէ տիւյմէլէնմիշ Ժի .
 լէ , կէօմէյին կէօյսիւ՝ քէմէրվարի
 տըչարը տօղրու գապարմըլ օլարաք
 եագասը տախի զաեթթ եիւքսէք ,
 տիւղ վէ սէրթ գօլալը օլմալը քի եա .
 նընտա պուլունան պիր մատամ եա
 մատմաղէլ իլէ գօնուշտուղու վագըթ ,
 պօյնունու չէվիրէմէեիպ թէքմիլ վիւ .
 ճուտիլէ տէօնսիւն , պըքըլարը Գօզ .
 մէթիք իլէ սիվրիլթիպ տօղրուլուղու .

նա տիմտիք տուրտուրմալը վէ եախօտ
 պըքըլարը էկէր եէնի թէլլէեօր իսէ ,
 ուճլարընտալի պիր քաչ թէլլէրի եի .
 նէ գօղմէթիք իլէ եօգարը տօղրու
 սիվրիլթմէլի , սաչար օրթատան եա .
 րըմըլ օլարաք տնընա պիր մքքտար
 զիւլիւֆ պըրադըլարքտան սօղրա , կէ .
 րուեէ տօղրու թարանմըլ օլմալը , պիր
 մատմաղէլ իլէ լաղըրտը իտիլտիղի սը .
 րատա տայիմ միւքալէմէնին իչինէ
 ֆրանսըղճա լուղէթլէր գալըչտըրմա .
 լը ամա ույտուն ույմասըն պէյիս եօք
 տըր :

Սիլիլիզէ գավալիէլէր պիրէր թէք
 կէօղլիւք գուլլանապիլիլէր :

6.—Սօլ էլին ուֆագ բարմաղընըն
 թըրնաղը զայէթ ուղուն օլսճաղը կի .
 պի , հէր տայիմ թէպէսօիւմլէ սըրըթ .
 մալը քի տիշլէր նիմ կէօղլիւքսիւն :

(Տէվաֆ)

ԳԼԹՐԻԶՄ

Կէլինմէսինտէն աճիլ պիր ատէմ
 պիր ֆալճընա միւրաճաթլա թալէ .
 ինի եօքլաթմասը իւզէրինէ ֆալճը
 թամամ եէտի սէնէ սըղընթը չէքէ .
 ճէկինի վէ սօղրա բահաթ իտէճէկի .
 նի խապէր վէրի :

Աճապա անտէն սօղրա զէնկին մի
 օլսճաղըմ տէտիքտէ :

Նէ կէղէր , զիւլիւտիկէ ալըչա .
 ճագսըն տէմիշ տիր :

* * *

Միւթէվէֆա լօրտ Բալմէրթօն
 պիր կիւն արապաճըսըն չաղըրարագ
 գայմաք պուլմասը իչին քէօյէ կիթ .
 մէսինի էմր իլէտիքտէ : Պու թէքլիֆ
 արապաճընըն վագարընը տօղունտը .
 զընտան տէր քի :

—Էմր իթտիկինիլ իշ պէսլէմէլէրին
 վագիֆէսի տիր :

—Եա սիլին վագիֆէսիլ նէ տիր
 պագալըմ :

—Պէնիմ վագիֆէմ պարկիրլէրիմէ
 պագմաք , անլէրի արապաեա գօշ .
 մաք վէ արապա իլէ կիթմէք տիր :

—Բէք էյի էօյլէ իսէ շիմտի կի .
 տէր պարկիրլէրի արապաեա գօ .
 չար վէ պէսլէմէլէրտէն պիրինի պին .
 տիրիպ գայմաք արամասը իչին քէօ .

յէ կէօթիւրիւրսին : Հայտէ պագա-
երմ :

* * *

Մէքթէպ հօճալարընտան պիրինին
գարըսը , պիր կիւն զազէթա օգուր-
քէն գօճասընա սօրտու :

— Ճանրմ խիլաֆիիրան ֆըգրասը տէյի
պին քէրրէ տիր զազէթա տա պիր լու-
ղէթ կէօրիւրուամ ամա նէ տէմէք
օլտուղունու աղնայամաթօրում , շու
խիլաֆիիրան ֆըգրասը նէ տիր :

— Սէն պու էվին իչինտէ նէ ի-
սէն մէճիւս իչինտէ տէ խիլաֆիիրան
ֆըգրասը օ տուր :

* * *

Իւք էօմրիւ բէք չօգ սույի հալի-
լէ կէչէն վէ պիւախիւրէ իսլահը մէս-
լէքլէ , ֆրանսանըն էվիյաի նիամը
սըրասընա կէչէն մէհնուր՝ Միրապօ
ֆէվը էլատէ չիւքին պիր չէհրէյէ մա-
լիք իտի :

Պիր կիւն պիր գըզը իսֆալ ճիւր-
մի իլէ ալէյհինէ աչըլան տաւատա ,
մէհքէմէնէ ճէլպ օլունուր : Միրապօ
պէրապէր ալօգաթ ալմայարաք քէն-
տի քէնտիսինի միւտաֆաա իլէ , հա-
գիմէրէ խիթապէն էֆէնտիլէր՝ պէնի
պիր պաքիր գըզը իսֆալ իթմէք ճիւր-
մի իլէ իթհամ իթմէք իսթէթօրլար :
Պու իտտաայա գարըք քեաֆֆէի միւ-
տաֆաաթմ , թասվիրիմի մէհքէմէ-
տէն վէրիլէճէք իլամըն պալէասընա
եաբըշարմագ իչին պէրապէր կէ-
թիւրմիլ օլտուղըմը սէյլէմէքտէն ի-
պարէթ տիր :

Միւտտաի ումուլմի , պու սէօզտէն
պիր չէյ աղնամամըլ կիպի հայրէթ
կէօթէրմէսինտէ , հաքիմ միւտտաի
ումուլմիյէ խիթապէն թօհաֆ չէյ , աղ-
նամամըլ կիպի տուրուրօրսուն պիր
քէրրէ միւսիւնիւն սուրաթընա պագ-
սանա տէյուպ , պէրաթիլնէ հիւքմ
իթմիլ տիր :

Հետեւեալը հանդիսիւ տնօրինու-
թեան ղրկուած է ի հրատարակու-
թիւն :

—

— Ծօ արթին :

— Նէ օ՝ Օննիկ :

— Պու պէքեարլըքտան պըգմատըն
մը տահա :

— Այ օղուլ պէքեարլըքտան քիմ
պըգմագ , քիմ իստէմէլ էվլէնմէք , չօ-

լուգ չօճուգ սահիպի օլմաք :

— Էյի եա , նէ՝ իչին էվլէնմէթօ-
սուն , սէպէպի նէ :

— Էյի ամա գարտաշ , էրքէք էվ-
լատ նէ հալ իսէ , հալ եօլ էթմէսի
գօլայ , եա պիր գաշ գըզ էվլատա-
րմ օլսալար , քիմ թրախօմա եթիլ-
տիրէճէք օնլարա :

— Աղնատըն մը չիմտի զազէթա օ-
գումամանըն սէմէրէսինի :

— Ծօ նէ՝ վար Օննիկ :

— Նէ՝ օլաճագ , Կէտիք բաշատա
պիր հէքիմ , էրքէք վէ գըզ էվլատ
եաբմագլըղըն թէրթիպաթընը բէք
կիւղէլ եազըպ վէ պիւտիրմիլ օտուղը
հալտէ , սէնին հապէրին եօք :

— Ատամ սէնտէ , սահի՛հ մի սէյ-
լէթօրսուն . . էյ նա՛սըլ :

— Նասըլ օլաճագ , իւք ագշամբի
էրքէք էվլատ օլուեթօր , սապահքիլէր
իսէ , գըզ :

— Վայ կիտի մասգարալըք , վայ
կիտի ընգալէթ , վայ կիտի քէբազէ-
լիք , վայ կիտի շարլաթանլըք վայ :

— Է՛ . . ինանմաթօրմուսըն պէ :

— Այա , պէն սէնին կիպի պու-
տալա տէեիլիմ , շաշիլը՝ մը զանն
իթտին պէնի , էյի եա եազան հէ-
քիմին իսմի նէ :

— Կէտիք բաշալը Ռօպէնսօն :

— Ծու ռայիլի հէքիմէր օնու պու-
նու զէհրիլէթօրլար տա , պէն տէ ան-
լէրի էօլիւմ բէնչէսինտէ գուրթա-
րըթօրում տիյէ խօտ պէ խօտ եալան-
լարը զազէթալարա եազըպ տա , զա-
զէթալար թարաֆընտան տա աղղընըն
էօլչիւսիւնիւ ալան Կէտիք բաշալը
Ռօպէնսօն մը պու :

— Հայ , հայ , թա քէնտիսի :

— Ծու էօմրիւնտէ էվրօբաեա ա-
եագ պասմամըլ օլուպ վէ Չանագ
Գալէասընտան պէնիմ կիպի տըշարը
չըգմըլ օլմատըղը հալտէ , գալըքպ
Լօնտրատա պուլունան թըպպիլէ մէք-
թէպլէրի վէ օրատա թահսիլ իտէն
հէքիմէր ալէյհինտէ ապուղուրտ չէյ-
լէր եազըպ տա Տօղթէօր Տօպրաշեան
էֆէնտի թարաֆընտան աղղընըն էօլ-
չիւսիւնիւ ալան Կէտիք բաշալը Ռօ-
պէնսօն մը պու :

— Էվլէթ ճիլէրիմ , էվլէթ ա գու-
ղում , գաֆա իւթիւլէտինիլ ա՛ գար-
տաշ :

— Էֆէնտիմ տարըլմա , իչ վար ան-

լաեաճաք , շու ռօլիս տապիւրանսը
(ոստիկանութիւն) թէրճէմէ իտէն քէս-
կին ֆրանսըզճա պիլէն Ռօպէնսօն մը
պու :

— Էյ պիթիլ էթ , օգումա վափաղ
ճանըմա , իլիքլէրիմէ տէյաի :

— Տո՛ւր տահալը վար տըր :

— Աման , Ալլահ աշիլընա պիթիլ էթ ,
գաֆամտա կիթուի , պէյնիմ տէ , պա-
շըմտա , քէլլէմտէ :

— Էյ պու պէյլէ օլտուղու հալ-
տէ , չիմտի անլաեապիլտիմ օ՝ գըզ
վէ եախօտ էրքէք էվլատ եաբապիլ-
մէքլիք թէրթիպաթընըն նէ՝ տէրէճէ
էհէմմիլէթսիլ վէ պիր մասգարալըք
օլտուղունու վէ պուլուն իլէ պէրա-
պէր պիր զազէթա տա՝ եագըշմաղ պու
եօլտա ընգիլ չէյլէր եաղմաք , չիւնքի
նիհայէթ ֆամիլեալար վէ պիր թա-
գըմ ստպի սիւպեան չօճուգլար տալի
օգումագտա տըրլար , այլպ տըր , պէն
պիր էսնաֆ ատամ օլտուղըմ հալտէ
ֆէհմ իթմէքտէեիմ պուլուն , եաղա-
ճաք չէյլէրին գըթըղընա՝ մը կէլմիլ-
լէր , պախոսոսու եալանլար եազմագ-
լըք իրթիքեապընա գալըքըլտըգտան
սօղրա ուլտուր ուլտուր . . եաղ լա-
քին սուեա սապօնա տօգունմամալը ,
ոօղրա ատամըն թէրպիլէսինի վէրիլ-
լէր հա՛ . . :

* * *

ՄԱՏԻՏԻ ՀԱՐՈՒԱԾ

Կարելի էր՝ երեւակայել թէ Կե-
սարիայէն վարժապետ մը պիտի ել-
ներ և ֆէնըլօնի Տէլէմաքը թարգմա-
նելով , պերճաբառ բառն Հիւրմիւղ-
եանը և Յ. Թ. իւր դասատուն պիտի
գերազանցեր . . այս այս այսպէս ե-
ղաւ , մեր պերճիմաստ վարժապետը՝
ֆէնըլօնի Տէլէմաքը՝ անդր քան զֆէ-
նըլօն թարգմանելով , և այս ալ ա-
ռանց բնագիրն ի ձեռին ունենալու . .
գիւրին չէ գիտեք՝ չորից թարգման-
չաց թարգմանութիւններէն Տէլէմա-
քը կրկին թարգմանելն ի լոյս ընծայեց
չորից թարգմանութիւններէն ամենէն
վերջը . և ինչպէս յայտնի է , ամենէն
վերջն եկողը ամենէն վեր կը հրամը-
նեն , նոյնպէս եղաւ մեր վարժապե-
տին ալ . հրաւիրելոց վերի գլուխը հը-
րամցուց ինքզինքը , ուրկէ նշմարուե-
լով կոչիկէն շատ վեր ելած ըլլան ,

ստիպուած ենք իւր առջի տեղն իջեցնել զինքը :

Մեր վարժապետը բանաստեղծ ալ է , որուն սքանչելի և անիմանալի քերթուածներուն տեղը որոշ կերևի :

Ինչ որ ալ ըլլայ , այս նոր թարգմանիչը տեսնելով չորից թարգմանչաց մէջ , կարելի չէ չը խմել գաւաթ մը Ամէն Բիքօն :

Խիկարի Սեպտեմբեր ամսաթիւն հրատարակուեցաւ :

ԲՐՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Քաղաքավարութեան փնտռանքը.— Առտնին տեսարաններ.— Ճշմարիտ բըժիշկներու հարցուցէք.— Ազգ.— Երկու տաճկադիտաց փճաբանութիւնը.— Մուրացկանութեան մէջ ազնուակաւութիւն.— Յուշիկք բիւթանականք.— Հրաւէր.— Մարդաբանութիւն.— Դերձակութիւն վաւերացեալ օգգային կեդրոնական վարչութեան Ուսումն. Պատկառելի ժողովէն.— Նոր հրատարակութիւնք :

ՏՆՏԵՍԸ ՏԵՍ ԻՆՉ ԸՐՄԻ

78 ԹԻՒՆ

Հաղիւ տասը վայրկեան անցած էր որ Ընտրիկ տուտուն բանկալին դրան սեմին վրայ նստած կը սպասէր , մի քանի օրիորդք և երիտասարդներ գալով ժամկոչին հարցուցին :

— Բրօքէսէօրը դեռ չեկա՞ :

— Փորէն խօսողն՝ ով է , էտանկ մարդ չիկա . . .

— Ահաւասիկ ընտիր խօսք հասկցող մը . . . ժամկոչ ախպար թաղականներուն օտան բաց , դասախօսութեան պիտի սպասենք :

— Ձաթը բացի , եազուճին հոնի խումբն ամբողջ խորհրդարանի տնեակը գնաց :

Ընտրիկ տուտուն որ բան մը չէր հասկցած , իւր որդւոյն հարցուց :

— Ծօ Համբիկ , ասոնք թաղական աղաներուն կացին կըսես :

— Թաղականներուն օտան գացին ամա չիլտէմ :

— Մուրախ էրիկ կնկան տալա ըլլալու է :

— Կիրակի օրով էրիկ կնկան տալա կըլլայ զահէր :

— Խենդ տունալ , օր կանցնի՞ քի էկրիկ կնկան մէջ կուի չըլլայ :

— Դասախօսութեան պիտի սպասենք ըսին կերևի որ ասոնք ալ մեր

բնտուած մարդուն պիտի պէքէյէն :

Պարոն Համբիկ հաղիւ թէ իւր խօսքը լմնցուցեր էր , բրօքէսէօրը եկեղեցւոյն դռնէն ներս մտաւ :

Ընտրիկ տուտուն մեծ ուրախութեամբ զայն դիմաւորելով ըսաւ :

— Աղաս , առտուն տղաս առի տուն հրամանոցդ եկայ , ըսին օր Ամենա Փրկիչ կացէք , ես ալ ելայ հոս եկայ . . . Ծօ Համբիկ աղային ծառքը պագ :

— Ձէ չէ , չը պէտք է էդպէս կոմպլիմաններ :

— Ծօ Համբիկ , քօփ իլիմօններ կուղէ կոր ուրկէ՞ կտնաս աճապ :

— Էս կնիկ խօսք չի հասկնում , շատ ջահիլ է , չի համաձայնում հետին :

— Ծօ Համբիկ , ետին ինչ կայ կըսէ :

— Համարձակութիւն , սանքիմ քեզի համար կըսէ քի բէք սէրպէսթ կնիկ է :

— Էյ օլտուխճա մարդու մէջ մեծցայ , անանկ տուններուն գէօչէն չը նստեցայ եալրում :

— Հենճ՝ ուր կուղես հոն նստիր , էդ պարոն սասնճնում է՞ էն պրօկրամ որ դժուրմ :

— Փորին օրդան՝ պիտի կծես . . . գա խենդեցար զայէր , մեղայ տէր մեղայ , մեր խալը , տուն լախըրը պիտի ընէիր , Համբիկս ալ պիտի կըրէր :

— Ով ասում է թէ տղայ մարդուդ փոր կծումեմ , քո խեղք տեսնումեմ որ մի փոքր երթալ գալիս է :

— Վույ աման , փորթուգալ կըսէ ինչ կըսէ չեմ հասկնար տղայ , ալ հետը տուն խորագէ :

— Մայրս կըսէ թէ՝ հրամանքնիդ գրագրի մը պէտք ունիք եղբր , ուստի եթէ կնիկուիք զիս կառաչարկէ այդ պաշտօնին համար :

— Լաւ , ահա էսպէս խօսում են , հէնց ես էլ ասումեմ որ գծած պրօկրամիս եթէ համաձայնում ես , ես ալ ընդունում եմ :

— Քանի՞ ամիս ձայնաւորութիւն ընեմ ըսիք . . .

— Դէ՛ ինչ՝ ասում ես հէյ տղայ , բայց կարճ անենք ժամանակս դանկ է , ինձ հետեւիր դասարանում կարգադրում ենք էմէն ինչ :

Պարոն Համբիկ առանց բան մը հասկնալու , մօրը հետ արժանի Մանկավարժին հետեւեցաւ :

Թաղական խորհրդարանին առջև ունկնդիրք դիմաւորեցին բրօքէսէօրը :

— Մեր վերջին աստիճան եռանդէն տեսեք ձեզնէ որչափ կանուխ եկանք :

— Իմ խոր շնորհակալութիւններ մատուցանում եմ ընդ ամենեսեանսդ ամէն :

— Այսօր ինչ բանի վրայ պիտի դասախօսեք :

— Պրօկրամս չեք՝ կարդացել , Արեւելքում տպուած էր :

— Երեկի Արեւելքը չը կարդացի . . .

— Լաւ , պիտի խօսիմ Դասական դաստիարակութեան և Ֆիէվր Թիֆօյի տարածման միջոցների վերայ . քիչ էլ սփիւրիթիցմի՞ այն է հոգեկանութեան մանկանց վրայ աղդած տըպաւորութեան մասին և Անեկդօտով մը վերջ տալիս եմ լսարանում :

— Էհ , այսօր ընտիր բաներ պիտի լսենք . . . ժամկոչը ուր է վարժարանը բանար . . . ժամկոչ ախպար . . .

— Ինչ կուզէք . . .

— Վարժարանը բաց , դասախօսութիւնը պիտի սկսի :

— Վարժարանի բալլիքն տնտես ախպոր քօչի է :

— Ըսէ որ շուտ բանալին բերէ ու վարժարանը բանայ :

— Խոս չի , կուզկունճուխ կընաց :

— Գուզկունճուք՝ գնաց , ասանկ խայտառակութիւն կըլլայ :

— Ծօ Համբիկ , երբ պիտի պաշլայէ :

— Ետ մնաց մայրիկ , տնտեսը դըպրոցին բանալին հետը առեր Խուզկունճուխ է գացեր :

— Վույ ճիտը տակը մնայ հէմէն . գա եալրում տուն ալ ինչ գէօր թալէհ ունիս քանի կործ մը կտնամ կըսեմ նէ էթրաֆս ծով կը կտրի :

Հոգդ պէ , շաբաթ մը ետքը թող ըլլայ ըսելով մայր ու տղայ մեկնեցան եկեղեցիէն :

Յաջորդ շաբթուն , հետեւեալ աղդարարութիւնը տեսնուեցաւ Արեւելքի մէջ :

« Ինչ ինչ պատճառներով կը հրաժարիմ կեդր. վարժարանի ամիթիթէատրոնին (.) մէջ կիրակնօրեայ հրապարակախօսութիւններ ունեւու դիտաւորութեանէս »

Դ. ԳԱԼԱՆԹԱՐԵԱՆՑ

Որուտի ինչպէս կըսեն ումանք , այս խնդիրն ընդ միշտ փակուած է :

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՁԸ ԱՆՈՆԻՍ ՄԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԻ- ՍՏԱՆՊՈԼ ՎԷ ԱՆՍՏՈԼՈՒ ԻՉՈՒՆ ՄԻԻՏԻՐ ՎԷ ԱՃԵՆԹԷ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԳՈՒՐՄՈՒԶԻ LA ROUENNAISE

1837 ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ
ՍԷՐՄԱՅԷ 4000,000 ՖՐԱՆԲ

ԻՆԴՍՏՐԻԵԼԵ ադալտի տախիլի հիսապ տեկիլ տիր

L'INDUSTRIELLE

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻՒՊԵՍԻՆՏԷՆ 1,500,000 ՖՐԱՆԲ

ՍԱԸԼ ՍԷՐՄԱՅԷ 5,000,000 »

LA CAISSE D'ASSURANCES MUTUELLES

Եանդընտան մա'տա ադնամ վէ հայվանաթ տախի սիկուրթա օլընուր
Թալսիլի մալիւմաթ ալմադ իսթէյէնլէր Գալաթատա Գարանթի-
նա օգադընտա Լէօն խանընտա 1, 2, 3, 4, նօմէրօլու խտարէխանէյէ
Թէչրիֆ իթմէլէրի :

ԷՏԻՐՆԷ ՎԷ ՇԱՐԳԻ ԲՈՒՄԷԼԻ ԱՃԵՆԹԷ ՎԷ ՄԻԻՏԻՐԻ

Գ- ՏԵԼԻԳՐԱԹՕՍ

ԲԼԹՐԻ ԳՕՃՈՊԱՇԵԱՆ

Բ. Գօճապաշեան, էօյչիւ իւզրէ վէ
հազըր հէր նէվ կէօմլէրլէր զայէթ էհ-
վէն ֆիյաթ իւզրէ եարար վէ մէրա-
մէթ իտէր միւշթէրի թարաֆընտան
սրարըյ օյան կէօմլէր վէ սալիլէ սլէ-
լէնիլմէտիկի թադ տիրտէ կէրուլէ ա-
լընլըր վէ էն իյի զօլա վէ իւթիւ եա-
բըրըր մահալը իտարէսի Գալաթատա
Եիւքսէք գալտըրըմտա Ն. 52 մադա-
զաւտա տըր :

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍԻ

Լաւագոյն քառթօնի վրայ ա.
մէն լեզուաւ կը պատրաստուի
իգին 100 հատը 10 դհէկն.
պէտք ունեցողները պէտք է
դիմեն Գ. Պաղտատլեան տը-
պարան Յակոբեան խան

Թիւ 13 Կ. Պոլիս :

— 44 —

ցաւ, իսկ Մուրատնա անկարեկիր պատաս-
խանց :

— Դեր կոմս, այս փոքրիկ խուցին մէջ՝ որ
երբեք օգ չը բանիր, ձեր ապաքինութիւնը
յոյժ երկար պիտի տեւէ. ձեզ մաքուր օգ-
պէտք է, ուստի որչափ որ կարելի է, պէտք
է շուտ ձեր ապարանը փոխադրուիք, ինչպէս
որ տօքթէոր կիւյեանի ալ կարծիքն այս էր :

— Կը փափաքէի իմազատարարներու քով
քանի մը օր եւս անցնել. բայց քանի որ կը
մերժեք պարոն, կը համակերպիմ իմ ճակա-
տագրիս ըսաւ սիրտը բեկած և վհատեալ ձայ-
նով մը :

— Սիրելիդ իմ դեր կոմս, մի կարծեր որ
զքեզ կը վաճառենք պատասխանեց մատենագի-
րը ժպտելով, ընդհակառակը շատ պիտի ցա-
ւինք եթէ բոյժ գտնալէդ վերջը ստէպ այ-
ցելութեան չիգաս մեզ, մենք կը փափաքինք
որ ժամ առաջ առողջանաս :

— Ոհ պարոն եթէ ասկէ մեկնիմ, չեմ
յուսար որ ապրիմ :

— Ահաւասիկ այդ ձեր խօսքովն իսկ՝ կա-
պացուցանեք որ բարոյապէս ալ հիւանդ էք.
բոյժ գտէք պարոն բոյժ գտէք ըսաւ Մու-
րատնա ծանր կերպարան մը առնելով . . .

Արդիւր հասկցաւ որ շատ հեռուն գա-
ցեր էր :

— 41 —

Տասն օր վերջը բժիշկը յայտարարեց թէ
հիւանդը ալ կրնար փոխադրուիլ, Եւփիմէ նոյն
օրն խիստ տխուր անցուց. իսկ Սրդիւր բոլոր
իրեն տրուած ուտելիքները մերժեց, Սիմոն
ինքն իրեն կըսէր, տիրոջս բնաւորութիւնը
այսօր ինչու՞ հետտէ արդեօք, դերեւս այս ալ
հիւանդութեանը մէկ արդիւնքն է մտածեց
փիլիսոփայաբար. Մուրատնա եւս նոյն օրն
խիստ խոհուն էր :

Հետեւեալ առաւօտուն Եւփիմէ երբ հօրը
առաւօտեան սուրճը կուտար, Մուրատնա նը-
շան ըրաւ որ քովը նստի :

— Աղջիկս ըսաւ Հայերէն և ցած ձայնիւ,
երեկունէ ի վեր զքեզ տխուր կը տեսնեմ :

— Կը սխալիս հայր իմ, ամենեւին տխուր
չեմ :

— Առաջին անգամն է ինձ՝ քու հօրդ սուտ
կը խօսիս Եւփիմէ. պարոն կիւյեանի՝ Արդիւրի
մասին երեկուան յայտարարութենէն ի վեր է
տխուր ես, դու կը սիրես այս գաղիացին
դժբաղդ զաւակս . . .

— Ճշմարիտ է հայր իմ ըսաւ Եւփիմէ ձեռ-
ներովն երեսները գոցելով :

Մուրատնա գլուխը խոնարհեցուց և վայր-
կեան մը լռութիւն տիրեց, Եւփիմէ հօրը ձեռ-
ները իւր ձեռացը մէջ առնելով ակնապիշ ա-
նոր երեսը կը նայէր :

ԽԱՉԻԿ ԷՔԻՆՃԵԱՆ

Մ Օ Տ Ի Ս Թ Ա

62 ԴԱՆԱԹԱ ԵԻԻՔՍԷՔ ԳԱՆՏԸՐԸՄ 62

Իշպու Մօտիսթա մաղաղասընտա հէր նէվ ֆիսթանլար վէ Բարիզին սօն մօտա շաբկալարը ետքըլըր :

Վաֆթիդ թագըմլարը , շաբկա վէ սալիւէ իշին զայէթ զարիֆ թիւյ վէ չիչէքլէր , կէլինլիք կրիւնթալար , գէն- նէ իշին կիւտէրի րէնեէ վէ քէթէն վէ իրէքլի էլաթիւէլէր , էրքէք չօճուքլար իշին շապկալար սաթըլմագտա տըր :

Իշպու մաղաղասթ թէշրիֆէ րադ- պէթ պուլուրաճաք գէվաթ , կէրէք ետքարրաճաք ֆիստան վէ շապկալա- րըն պիշիմինճէ վէ կէրէք ֆիլաթլա- րըն էհվէնիյէթինճէ ֆէվգէլատէ մէմ- նուն օլընըր :

Սապըգ Մամուլ զաղէթասընըն սահիպ վէ նաշիրի Այվաղեան Գէորգ- էֆէնտի պու տէֆա Գալաթատա իւ- սի խանընտա պիր տէպլօ աչմը օ- լուպ , Միտիլի ատաաընըն մահսուլը սաֆիսի օլմագ իւղրէ էն ալէա ճընս գէյթին եաղը վէ նէվ պէ նէվ Պօհճա

Ատաը շարապլարը վէ սապուն վէ իզմիր մաստիգաար , զաեէթ էհվէն ֆիեաթ իլէ ֆիրուլս իթմէքտէ տիր :

Իշպու տէպլօյա միւրաճաթա րաղպէթ իտէճէք գէվաթըն հէր հալ- տէ մէմնուն օլաճաքլարը պի իշթիպահ տըր :

Տաշրալար իշին սըբարըշ գապուլ օլունուր :

ԵՉԱԿԱՆ ԱՌԻԹ

Ընթերցասէր հասարակութեան զիւ- րութին մ'ընծայելու նպատակաւ պատ- շաճ դատեցինք մեր գրատան սեփական գրքերէն հետեւեալներն ի վճառ հանել մեծագոյն գեղչերով :

	Գին	Հին նոր
Գաղտնիք հաւատաքնութեան պատկերազարդ .	20	13
Բերայի Գիշերներ, վեպ հեղ .	15	8
Աբբա Գօնսթանթին, վեպ թրգ .	10	6
Թուարանութիւն ընդհ. շատր .	75	20
Առողջաբանութիւն ամուս- նութեան	8	5
Հաղար և մի առարկաւոր բանք .	10	5

Բնական պատմութիւն նախ- նական .	25	
Համառօտագոյն բառարան Հայ. Գաղ. հանգերձ գը- րուցատրութեամբ .	10	5
Բառգրքուկ Հայ. գաղ .	7	4
Նոր քերականութիւն հայե- րէն .	4	2
Ընթերցարան պատկերազարդ Անկանոն բայեր գաղ. լեզ .	21/2	2
Ընդունելութիւնք » »	8	5
Նարեկ պատկերազարդ փո- քոր ոսկ .	5	5
Նարեկ մեծադիր .	17	10
Սաղմոս բաղմապատկեր փոքր .	8	5
Սաղմոս անգղ. լեզուի .	8	4
Պեղագրութիւն Հայկական :	10	6
	5	5

Գնել ուղղները պէտք է դիմեն մեր գրատունն Յակոբեան խան թիւ 15 : Գա- լաւներէն յանձնարարութիւնք կ'ընդուն- ուին պայմանաւ որ 50 զրչի գումարէ պակաս չը վնին :

Գ. ՊԱՆՏՈՍԻԱՆ

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ՈՆՏՕՆ ՍՈՒՐԱՆՆ

ԽՈՒՐԱԳԻՐ՝ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

— 42 —

—Աղջիկս ըսաւ Մուրատճա , խանդաղա- տանօք նորա ճակատն համբուրելով , մարդիկ աղնուականութիւն անուն կուռք մը ունին , ո- րուն , ի մէջ այլոց , ամենէն աւելի յարած է Գաղիոյ բարձրագոյն կոչուած դատը . անոնք այնպէս համոզուած են թէ՛ ստորին ժողո- վուրդը գերի , իսկ իրենք ազատորդի են , լա-ւագոյն կը համարին մեռնիլ , քան ստորին կարգի ընտանեաց հետ խնամութիւն ընել . այս գաղիացին աղնուական մ'է և դժբաղտա- բար կը տեսնեմ որ նա ալ գրեզ կը սիրէ :

—Ուրեմն հայր իմ ինչ անպատեհութիւն կայ մեր այս փոխադարձ սիրոյն մէջ :

—Սա անպատեհութիւնը կայ որ հայրը չը պիտի հաւանի ձեր ամուսնութեան մեր աղնուական չըլլալնուս պատճառաւ , այն ա- տեն կարելի է երիտասարդը արհամարհէ իւր հօրը դիմադրութիւնը , որմէ սիրելի աղջիկս քու պատճառաւ հայր և որդի պիտի բաժ- նուին իրարմէ , անշուշտ այս երիտասարդին հայրը կը սիրէ իւր զաւակը , ինչպէս որ ես կը դուրդուրամ քու վրադ , արդ կը խրատեմ զքեզ աղջիկս որ այն ծերունոյն վերջին օրերը չը դառնացնես :

—Իրաւունք ունիս բարի հայր իմ , ո՛հ որքան ապերջանիկ եմ ըսելով , սկսաւ հօրը ծնքացը վրայ արտասուել . . .

— 43 —

—Քաջալերութիւն աղջիկս , գաղիացին զմեզ կը գիտէ :

Յիրաւի ալ Արդիւր հայր ու աղջկան ամե- նափոքր շարժումներն և խօսքերը կը դիտէր ու կը լսէր առանց հասկնալու , բայց նոցա դէմքէն , կը գուշակէր որ ծանր խնդրոյ մը վրայ է խօսակցութիւննին . իսկ երբ Եւփիմէին արտասուելը տեսաւ , վայրկեան մը կարծեց թէ խելքը պիտի կորսնցնէր և ինքզինքը չը կրնալով զսպել , սրտագող հարցուց :

—Արդեօք դժբախտութիւն՞ մը պատա- հեցաւ պարոն :

—Իւր հանգուցեալ մօրը վրայ կը խօսէ- ինք դեր կոմս , պատասխանեց Մուրատճա կրտ- րուկ կերպով մը :

Վայրկեան մը լռութիւն տիրեց խուցին մէջ . Եւփիմէ գաշկինակովը արտասուքը սրբե- լէ յետոյ ձեռագործն առնելով , սկսաւ արագ- արագ ասեղնադործել :

—Պարոն , ըսաւ Արդիւր առաջին անգամ լռութիւնը խզելով , շնորհ մը պիտի խնդրեմ ձեզնէ :

—Հրամայեցէք սիրելիդ իմ դեր կոմս :

—Ինքզինքս դեռ շատ տկար կգգամ , եթէ կարելի է , ասկէ փոխադրութիւնս տասն օր եւս յետաձգուի :

Եւփիմէ աղերսարկու կերպով հօրը նայե-